

Høring om hva som bør gjøres gjeldende for kirkevalget fra og med 2019 - uttalelse fra Søre Ål menighetsråd.

Søre Ål menighetsråd vedtok i møte 13. juni å slutte seg til forslag utarbeidet av Lillehammer kirkelige fellesråd (LKF), som nedsatte en komite for å utarbeide forslag til uttalelse, som også menighetene kunne velge å bruke. Uttalelsen nedenfor er identisk med dette forslaget.

Ved gjennomgangen av tilsendte forslag til regler for nevnte valg har komiteen funnet at det er noen spørsmål som Kirkerådet ber om særskilte svar på.

Disse er følgende:

2.1 Bruk av direkte eller indirekte valg

På spørsmålet om leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet skal velges gjennom direkte valg eller ved indirekte valg, mener Lillehammer kirkelige fellesråd at man bør øke bruken av direkte valg. Det innebærer at Kirkemøtet fastsetter at alle de leke kirkemedlemmene til bispedømmerådet og Kirkemøtet skal velges direkte av kirkemedlemmene i bispedømmet. En slik ordning vil tydeliggjøre det enkelte kirkemedlems medansvar og medinnflytelse for kirkens øverste organer.

En fordel med denne ordningen er at valgresultatet vil bli kjent kort tid etter valggjennomføringen.

Videre mener vi at det bør være likt reglement for alle kirkelige valg og at det er en styrke med felles valgdag for kommunevalg og kirkevalg.

2.2 Flertalls- og forholdstallsvalg

Etter Kirkelovens bestemmelser skal valget av leke medlemmer holdes som flertalls- eller forholdstallsvalg. Jf. § 23 første ledd bokstav d. I lovens forarbeider er det presisert at Kirkemøtet er pålagt å ha en ordning hvor det er anledning til å stille flere lister.

LKF mener at det skal være en ordning som tar utgangspunkt i at det går ut en henstilling om å melde interesse for å stille lister. De ulike listene bør ha samtidige frister for å få likere betingelser.

2.4 Personvalgregler

Høringsinstansen mener at reglene bør være så like som mulig med andre offentlige valg, og at det ikke skal gis anledning til å stryke kandidater, selv om det kan oppfattes som en demokratisk rett å ha muligheten til å stryke. Videre mener vi at ordningen med en begrensning i antallet til 3 mulige tilleggsstemmer, videreføres.

2.4.3 Stemmetillegg

Ved kommunestyrevalg kan et visst antall av de øverste kandidatene på listeforslaget gis et stemmetillegg (man setter opp navnet f.eks to ganger etterhverandre). Etter kirkerådets mening vil denne muligheten med stemmetillegg gi en uforholdsmessig stor innflytelse til normineringsgruppen/komiteen. LKF er enig med Kirkerådet i at det bør gis mest mulig innflytelse til velgerne og at ordningen med stemmetillegg bør begrenses. Velgerne skal gis mulighet til å påvirke rekkefølgen på listen, men muligheten for «kupp» skal begrenses. Samtidig ønsker vi at nominasjonskomiteen og eventuelle nominasjonsgrupper skal sette opp en liste med prioritert rekkefølge, og dermed ikke sette opp listen alfabetisk.

2.5 Valgkretser og stemmekretser

Etter gjeldende regler er soknet valgkrets for menighetsrådet og bispedømmerådet valgkrets for bispedømmerådet. Kirkerådet foreslår ingen endringer i valgreglene på dette punkt, og LKF er enig i denne vurderingen.

2.5.2 Stemmegivning begrenset til eget sokn på valgdagen

Kirkelig stemmegivning utøves i det soknet en er registrert bosatt i, jfr, kirkelovens § 4 første ledd. Personer som midlertidig oppholder seg i et annet sokn enn der de er registrert bosatt, kan stemme ved valget i bostedssoknet ved å avgi forhåndsstemme i det soknet de midlertidig oppholder seg i, før 1. september. Lillehammer kirkelige fellesråd ser ingen grunn til å endre reglene på dette området og vil at gjeldende ordning skal videreføres.

4.1 Valgform

Spørsmål om flertallsvalg eller forholdstallsvalg.

Dersom det bare foreligger ett godkjent listeforslag, gjennomføres valget som flertallsvalg. Er det flere godkjente listeforslag, gjennomføres valget som forholdstallsvalg. § 5-1 Forslag til regler for valg av menighetsråd og osv.

I motsetning til Kirkerådet ønsker LKF at det ved bispedømmeråds-/kirkemøtevalg alltid etableres en nominasjonskomite som utarbeider en liste som ivaretar en helhetsvurdering av bispedømmets oppgaver og kirkas fortløpende utfordringer. Målet er at lista avspeiler folkekirkas bredde og behov med tanke på kjønn, alder, bosted, yrkes- og kirkeerfaring.

Samtidig er andre grupper velkommen til å registrere seg og stille lister. I slike tilfeller med flere lister, ønsker LKF at nominasjonskomiteens liste får navnet *Felleslisten*

Det stilles strenge krav til å registrere egne nomineringsgrupper. § 6-2 Forslag til regler for valg av menighetsråd og osv. LKF er enig i at den foreslåtte prosedyre for opprettelsen av lister må følges med bestemte frister.

4.4 Forhåndsstemmegivning

Forhåndsstemmegivning har blitt vanlig ved andre valg. Kirkerådet er kjent med tilfeller hvor tilbudet til forhåndsstemmelokaler var mer begrenset enn det man kunne få inntrykk av. Kirkerådet har vurdert om det bør foreslås endringer i reglene om forhåndsstemmegivning for å forbedre denne.

Kirkerådet foreslår å fastsette en ny bestemmelse som i hovedsak viderefører dagens ordning, men hvor reglene er formulert på en måte som gjør det tydeligere at valgstyret skal legge til rette for forhåndsstemming i den grad det er mulig. Det vil imidlertid ikke være ressurser til å innføre løsninger som tilsvarer forhåndsstemming ved alminnelige valg. Det foreslås også å presisere at forhåndsstemmegivningen som et minimum bør kunne skje på minst ett kirkekontor i fellesrådsområdet i ordinær åpningstid.

LKF mener at det skal legges til rette for at det skal være forhåndsstemming. I forhåndsstemmelokalet må det etableres sikre løsninger som ivaretar velgernes mulighet til hemmelig valg.

Kirkerådet foreslår å fastsette regler som åpner opp for at valgstyret *kan* gjennomføre ambulerende stemmegivning. LKF mener at det *bør* gjennomføres ambulerende stemmegivning. Spesielt med tanke på beboere i ulik alder som bor på institusjoner og som har problemer med å forflytte seg til stemmelokalet. Dette valget bør foregå på samme tidspunkt som det alminnelige ambulerende valg.

Digital stemmegivning?

I tillegg vil LKF oppfordre Kirkerådet til å utarbeide løsninger for en mulighet til å stemme digitalt. Ved å benytte BanID eller lignende som innlogging, bør sikkerheten bli ivaretatt.

Konklusjon

LKF mener at stemmegivningen ved kirkelige valg skal ha som overordnet mål at det skal være enkelt og forståelig å stemme, og at det skal være enkelt å gjennomføre valgprosessen for funksjonærene som for det meste er frivillige amatører på feltet. Tidligere valg har vist at det er stor fare for feil så vel på stemmegivningen som på funksjonærenes arbeid.

Søre Ål Menighetsråd

Kjell Bjørnbekk
leder av menighetsrådet